

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

УДК 339.5

ВПЛИВ КИТАЮ ТА УКРАЇНИ НА НОВІ ЦИВІЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У СВІТІ

Супрун А.Г., кандидат філософських наук, доцент (alinasuprun2@gmail.com)
Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Відомо, що за оцінками різних соціальних філософів (М. Данилевський, О. Шпенглер, А. Тойнбі, П. Сорокін) у світі існувало близько 30 цивілізацій. У дослідженнях одного із найвідоміших сучасних фахівців з цивілізацій С. Хантінгтона виділяються такі типи цивілізацій: західна, конфуціанська (китайська), японська, ісламська, індуська, слов'яно-православна, латиноамериканська і, можливо, африканська. Він був першим науковцем Заходу, який на початку 90-х звернув увагу на можливість зіткнення цивілізацій. Ця проблема ще гостріше постала сьогодні, в умовах війни, яку розпочала росія на території України. Адже тут також відбувається цивілізаційна боротьба. Боротьба з ордою за цивілізаційні цінності, що здобувалися століттями.

Загалом, кожна цивілізація є досить збалансованою культурно-економічною та філософсько-релігійною системою, отже, будь-який фрагментарний вплив на неї ззовні з метою зміни якої-небудь складової призводить до реакції всієї системи, що може бути в залежності від обставин, як позитивною, так і негативною. Слід зазначити, що ментальність масової людини будь-якої цивілізації є вкрай інерційним природним інструментом. Ментальність може плавно змінюватися протягом сторіч, але при радикальному вибуховому впливі викликає бурхливу реакцію відторгнення.

Якщо порівнювати або просто аналізувати Західну та Східну цивілізації, можна стверджувати, що Західна - вирвалася вперед зовсім недавно. Лише в XVI-XVII столітті вона почала набувати сучасних рис, при цьому треба враховувати, що домінування оцінюється, більшою мірою, з погляду одного чинника — матеріального. З позиції релігійно-духовної, культурної чи філософської західній цивілізації, як і раніше, дуже далеко до японської, китайської чи індійської.

Відомо, що саме китайська цивілізація аж до XIV століття була безумовним світовим лідером і в культурному, і в економічному відношенні, і навіть могла собі дозволити дивитися на навколишній світ як на варварський, тим більше, зверхнім був погляд на невеличку частину цього світу — Західну Європу. Багато передових досягнень Європа запозичила в інших цивілізацій. Арабські числа (у тому числі й «нуль» — геніальне відкриття) потрапили до Європи через ісламські країни з Індії; папір, друкарський верстат, порох, компас, порцеляна, перепис населення і багато чого іншого — з Китаю. Символ Західної Європи — паперові гроші — також винайдено у Китаї ще в IX столітті.

Зараз прийшов час переходити на рівень міжкультурної комунікації. Саме вона є одним з проявів цивілізаційності. Нам слід перейти від світу біполярного, чорно-білого, до світу багатопольярного та багатоколірного. Однак, цей перехід треба здійснювати не так, як це відбувалося після падіння Берлінської стіни. Перехід до багатопольярного світу на основі ворожнечі та конфронтації призвів до терористичної атаки на США. А в результаті постраждало мирне населення.

В основу нового світоустрою необхідно закладати поняття самоцінності та виняткової важливості для світу кожної цивілізації. Треба виходити з того, що всі цивілізації знаходяться в безупинному розвитку, в міжкультурному спілкуванні та цілісності. Тільки акцент потрібно робити на унікальних, абсолютно відмінних світовідчуттях, світорозумінні та світосприйнятті. Всі сфери людського існування не повинні суперечити, а лише доповнювати одна одну, створюючи разом невичерпну реальність, яка стане основою нового миру і світової стабільності.

Цей шлях дуже складний, тому що незвіданий. Його, частково, проторюємо саме ми — українці, виборюючи та захищаючи цивілізаційні цінності західного світу у занадто жорсткій та жертвовній війні. Відомо, що ще за часів Спарти війну вважали жахливим історичним явищем і одночасно — початком нового циклу історії. І тільки на такому шляху ми можемо зберегти людську цивілізацію та захистити її від подальших світових війн.